

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 15Co/347/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8614204807
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 01. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Ilčinová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8614204807.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci žalobcu C. X. G., s.r.o., so sídlom C. XX, XXX XX Bratislava XX, V.: XX XXX XXX, právne zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 810 11 Bratislava, IČO: 47 233 516, proti žalovanému I. Q., nar. X.X.XXXX, bytom B. XXX/X, XXX XX G., za účasti vedľajšieho účastníka Združenie - Pomoc a ochrana spotrebiteľa „POS“, Námestie legionárov č. 5, 080 01 Prešov, IČO: 42 343 828, zastúpený JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, so sídlom 089 01 Svidník, Sov. hrdinov č. 163/66, o zaplatenie 902,80 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Svidník, č. k. 7C 198/2014-38 zo dňa 16.3.2015, jednohlasne takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok vo výroku III. o trovách konania vedľajšieho účastníka.

Žalobca je p o v i n n ý nahradiť vedľajšiemu účastníkovi trovy odvolacieho konania vo výške 40,94 eur na účet zástupcu JUDr. Igora Šafranka v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto uznesenia.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudok Okresný súd Svidník (ďalej len „súd prvého stupňa“) žalobu zamietol. Žalovanému náhradu trov konania nepriznal a vyslovil, že žalobca nemá právo na ich náhradu. Žalobcu zaviazal zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania vo výške 143,20 eur (trovy právneho zastúpenia) na účet právneho zástupcu JUDr. Igora Šafranka, advokáta, č.ú. XXXXXXXX/XXXX, VS: XXXXXX do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Vychádzal zo zistenia, že ak je zmluva neplatná, každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal v právnom režime bezdôvodného obohatenia. Vzhľadom na to, že žalobca poskytol žalovanému úver vo výške 747,87 eur a žalovaný vrátil žalobcovi sumu 758,90 eur, teda viac ako mu bolo poskytnuté, žalobu ako neodôvodnenú zamietol.

Rozhodnutie o trovách konania vedľajšieho účastníka odôvodnil citujúc § 142 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“). Vedľajšiemu účastníkovi priznal náhradu trov konania vo výške 143,20 eura, ktoré pozostávajú z trov právneho zastúpenia z hodnoty 902,80 eur za prevzatie a prípravu právneho zastúpenia, vyjadrenie zo dňa 23.1.2015, to je 2x po 51,45 eura + 1x rež. paušál 8,04 eura + 1x rež. paušál 8,39 eura + 20 % DPH, podľa § 9 ods. 1, § 10 ods. 1, § 13a ods. 1 písm. a/, c/, § 16 ods. 3, § 18 ods. 3 vyhl. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov. Trovy právneho zastúpenia vedľajších účastníkov považoval súd za nepochybne účelne vynaložené. Vedľajší účastník bol v konaní aktívny a súd rozhodol v prospech žalovaného aj na základe jeho argumentácie.

Žalobca vo včas podanom odvolaní proti výroku o trovách konania vedľajšieho účastníka namietal účelnosť vynaložených trov právneho zastúpenia. Poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn.

6 MCdo 5/2013. Navrhol rozsudok v napadnutom výroku zmeniť a vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania nepriznať.

Vedľajší účastník vo svojom vyjadrení k odvolaniu navrhol rozsudok v napadnutej časti potvrdiť a uplatnil si aj náhradu trov odvolacieho konania.

Odvolačný súd preskúmal rozsudok v rozsahu suspenzívneho (odkladného) účinku odvolania vo výroku o trovách konania vedľajšieho účastníka (§ 206 ods. 3 O.s.p.) spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s ustanovením § 214 O.s.p. a zistil, že odvolanie nie je dôvodné.

Podľa § 142 ods. 1 O.s.p. účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Podľa § 137 O.s.p. trovy konania sú najmä hotové výdavky účastníkov a ich zástupcov, včítane súdneho poplatku, ušlý zárobok účastníkov a ich zákonných zástupcov, trovy dôkazov, odmena notára za vykonávané úkony súdneho komisára a jeho hotové výdavky, náhrada výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu, odmena správcu dedičstva a jeho hotové výdavky, tlmočné a odmena za zastupovanie, ak je zástupcom advokát.

Podľa § 93 ods. 2 O.s.p. ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu.

Podľa § 93 ods. 4 O.s.p. v konaní má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník. Koná však iba sám za seba. Ak jeho úkony odporujú úkonom účastníka, ktorého v konaní podporuje, posúdi ich súd po uvážení všetkých okolností.

Vo vzťahu k odvolacím námietkam o neúčelnosti úkonov právnej služby, odvolací súd poznamenáva, že obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky je aj to, že účastník konania, ktorý v konaní, spravidla v spore, uspel, má, zásadne, právo na to, aby sa mu nahradili všetky trovy, ktoré zaplatil vo vecnej súvislosti s uplatnením tohto základného práva.

Zmyslom a účelom náhrady trov konania v konaní pred všeobecným súdom je poskytnúť úspešnému účastníkovi alebo účastníkovi, ktorému to priamo priznáva zákon, náhradu tých trov konania, ktoré vo vecnej a časovej súvislosti s konaním musel alebo bude musieť nepochybné zaplatiť, pričom by ich nemusel zaplatiť, ak by tu nebolo konanie pred všeobecným súdom.

Súd rozhodujúci o priznaní náhrady trov konania je povinný vždy skúmať účelnosť vynaložených trov konania uplatnených úspešným účastníkom v spore, ako i skutočnosť, či nie sú splnené podmienky pre postup podľa § 150 O.s.p.; nie je rozhodujúce, či je tomu tak pri uplatnení práva alebo jeho bránení.

Je potrebné vziať na zreteľ, že účelnosť vynaložených nákladov je podmienkou ich priznania. Podmienkou je, že ide o výdavky potrebné na uplatňovanie, či bránenie práv účastníka konania. Súdu prináleží hodnotiť ako kritérium pre ich priznanie ich účelnosť, resp. nevyhnutnosť.

Účelnosť je vlastnosť procesu spočívajúca v sledovaní cieľa. Účelnosť spravidla nachádza svoju opodstatnenosť vtedy, ak vychádza zo zákonných dôvodov a neprekračuje ich medze.

Vedľajší účastník vstúpil do konania podľa § 93 ods. 2 O.s.p. s tým, že podľa § 93 ods. 4 O.s.p. má rovnaké práva a povinnosti ako účastník, pričom koná iba sám za seba. Z obsahu spisu nepochybné vyplýva, že vedľajší účastník namietal neprimeranú ročnú úrokovú sadzbu (70 %) ako aj absenciu podstatných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

Procesná aktivita vedľajšieho účastníka súvisí s ochranou spotrebiteľa, ktorej sa priznáva význam pri zvyšovaní kvality života spotrebiteľov (porov. rozsudok súdneho dvora Mostaza Claro C-168/05, bod 37, cit.: Okrem toho, smernica, ktorá smeruje k posilneniu ochrany spotrebiteľa, predstavuje podľa článku 3 ods. 1 písm. t) ES opatrenie nevyhnutné na splnenie poslania zvereného Spoločenstvu, najmä, na

zvýšenie životnej úrovne a kvality života v celom Spoločenstve (pozri analogicky v súvislosti s článkom 81 ES rozsudok Eco Swiss, už citovaný, bod 36).

Takýmto prostriedkom ochrany môže byť aj inštitút náhrady trov konania, v rámci ktorého nemožno poprieť aj jeho sankčnú povahu (pre porovnanie uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 14. 9. 2011 sp. zn. 7MCdo 4/2010, cit. „Vo všeobecnosti platí, že náhradu nákladov konania ovláda zásada úspechu vo veci, ktorá je doplnená zásadou zavinenia. Zmyslom využitia zásady zavinenia je sankčná náhrada nákladov konania....., tiež uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 16.6.2011 sp. zn. II. ÚS 281/2011).

Dôležitá je pri trovách konania aj ich náhradová funkcia (porov. nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 17.12.2004, sp. zn. II. ÚS 31/04, cit. „Pri tomto výklade treba venovať pozornosť zmyslu a účelu inštitútu náhrady trov konania. Výklad náhrady trov konania nesmie obmedzovať, resp. brániť v reálnom uplatnení základného práva zaručeného v čl. 20 ods. 1 ústavy a v čl. 1 Dodatkového protokolu).

Zákonodarca v § 137 O.s.p. explicitne u právnických osôb zaoberajúcich sa kolektívnou ochranou práv zvýraznil v rámci indikatívneho výpočtu trov konania aj výdavky takejto osoby. Z dôvodovej správy „Navrhovaná právna úprava bude dopadať aj na ďalšie právnické osoby, ktoré sú v súlade s právnymi aktmi Európskej únie aktívne legitimované na kolektívnu ochranu zákonom chránených záujmov, napr. vo sfére ochrany pred diskrimináciou, alebo vo sfére kolektívnej ochrany práv spotrebiteľa. V týchto prípadoch budú osobitnými predpismi napr. zákon č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon), zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a zákon č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní. Navrhovaná právna úprava bude predstavovať aj výrazný príspevok ku kolektívnej ochrane práv osôb“.

Judikatúra Súdneho dvora Európskej únie podporuje poskytnutie právnej ochrany aj právnickej osobe „Zásada účinnej súdnej ochrany, ako je stanovená v článku 47 Charty základných práv Európskej únie, sa má vykladať v tom zmysle, že nie je vylúčené, aby sa jej dovolávali právnické osoby, a pomoc poskytnutá na základe tejto zásady môže zahŕňať najmä oslobodenie od platenia trov konania alebo zastupovanie advokátom“ (porov. rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-279/09). Niet dôvodu na výnimku ani v prípade vedľajšieho účastníka a jeho práve na náhradu trov konania.

Občiansky súdny poriadok v § 24 a nasl. umožňuje každému účastníkovi dať sa zastúpiť v konaní zástupcom, ktorého si zvolí. Takýmto zástupcom môže byť i advokát. Občiansky súdny poriadok vo svojich ustanoveniach pritom nevylučuje, aby sa vedľajší účastník nemohol dať zastúpiť zástupcom a aby mu nemala byť priznaná náhrada trov vzniknutých v súvislosti s právnym zastupovaním. U právnických osôb zameraných na kolektívnu ochranu práv môže ísť o rôzne záujmové zameranie a dokonca špecializáciu (napr. bytové spotrebiteľské veci, finančný trh a iné). Služba advokáta je pochopiteľná a logická, pretože úspech v súdnom konaní je determinovaný nielen tým, kto a aké právo má (hmotnoprávny aspekt), ale aj schopnosťou toto právo uplatniť (procesnoprávny aspekt). Náklady s tým spojené sú v zásade účelné. Vyššie uvedené sa v plnej miere vzťahuje tiež na možnosť vedľajšieho účastníka dať sa zastupovať v konaní advokátom.

Vedľajší účastník ako osoba konajúca sama za seba bol z procesného hľadiska plne úspešný, a preto mu náhrada trov konania prináleží. Namietal, že žalobca mal z dôvodu neplatnosti zmluvy o úvere nárok iba na vrátenie istiny bez úrokov a poplatkov. Keďže však žalovaný uhradil viac ako mu bolo poskytnuté, žiadal žalobu v celom rozsahu zamietnuť (čl. 28).

Vo svetle princípu vychádzajúceho z čl. 169 Zmluvy o fungovaní Európskej únie je plne opodstatnené priznať združeniu náhradu nákladov za úspešné presadenie spotrebiteľského práva.

Podľa čl. 169 Zmluvy o fungovaní Európskej únie 1. Únia v snahe podporiť záujmy spotrebiteľov a zabezpečiť vysokú úroveň ochrany spotrebiteľov prispieva k ochrane ich zdravia, bezpečnosti a hospodárskych záujmov spotrebiteľov, ako aj k podpore ich práva na informácie, osvetu a vytváranie združení na ochranu ich záujmov.

Niet dôvodu u právnických osôb zameraných na ochranu práv spotrebiteľov vylučovať ich z právnej ochrany, ktorej súčasťou je aj náhrada ich nákladov v občianskom súdnom konaní.

Majúc na zreteli uvedené odvolací súd rozsudok v napadnutom výroku ako správny potvrdil (§ 219 ods. 1 O.s.p.).

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že priznal úspešnému vedľajšiemu účastníkovi trovy odvolacieho konania vychádzajúc z tarifnej hodnoty 902,80 eur za vyjadrenie k odvolaniu vo výške 25,73 Eur (§ 13a ods. 2 písm. b) vyhlášky č. 655/2004 Z. z.), režijný paušál 8,39 Eur a 20 % DPH, celkom vo výške 40,94 Eur.

Poučenie:

Proti uzneseniu nie je prípustné odvolanie.